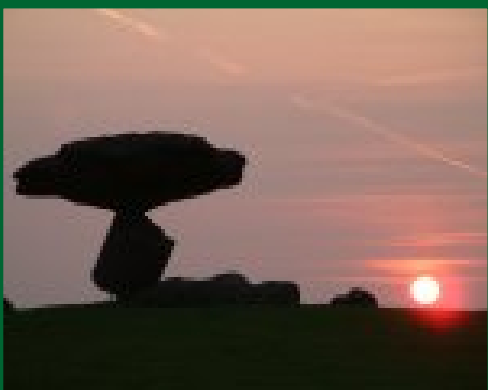

College uitvoeringsprogramma 2023-2026

'Veel te doen in Dalfsen'

Datum: 26-4-2023

Inhoud

INLEIDING.....	3
1. SAMEN WONEN, SAMEN WERKEN, SAMEN LEVEN	5
1.1 WONEN	5
1.2 WERKEN	6
1.3 LEVEN.....	8
2. DUURZAAMHEID EN MILIEU	10
3. WELZIJN EN SOCIAAL DOMEIN.....	12
4. BESTUUR EN SAMENWERKING	14
5. TOTAALOVERZICHT PLANNEN EN ONTWIKKELINGEN.....	15

Inleiding

Op 25 mei 2022 presenteerde de coalitie van CDA en Gemeentebelangen het coalitieakkoord voor de bestuursperiode 2022-2026 'Veel te doen in Dalfsen'. Het is een akkoord op hoofdlijnen om ruimte te houden voor ontwikkelingen die op ons afkomen. Bovendien wil de coalitie ruimte geven aan nieuwe initiatieven en impulsen die een bijdrage leveren aan een mooiere gemeente.

In dit college uitvoeringsprogramma (CUP) is het coalitiedocument verder ingekleurd. Het beschrijft de activiteiten en plannen van het college om invulling te geven aan het coalitiedocument.

Bestuurlijke ambitie

We willen een gemeente zijn waar iedereen zich veilig voelt en met plezier kan wonen, verblijven, werken en ondernemen. Onze inwoners zijn gezond, betrokken bij de samenleving en pakken zelf regie. De gemeente faciliteert hierin.

We zien ons ook voor grote opgaven gesteld. We identificeren drie prioritaire opgaven die als een rode draad door het coalitiedocument verweven zijn:

1. Goed wonen.
2. Platteland
3. (Inwoner)betrokkenheid

1. Goed wonen

Het is mooi wonen in Dalfsen. En dat willen we zo houden. We hebben ook een forse ambitie. In alle kernen breiden we de woningvoorraad uit. We focussen niet alleen op aantallen, maar hebben ook aandacht voor verschillende doelgroepen zoals starters, vluchtelingen en statushouders, ruimtelijke kwaliteit, betaalbaarheid en biodiversiteit. De huidige woonvisie vormt hiervoor het uitgangspunt, maar we gaan de visie ook herzien met het oog op de toekomst. Goed wonen betekent ook een gezonde, leefbare leefomgeving waar we omzien naar elkaar, iedereen mee kan doen en waar het voorzieningenniveau op peil is. Een gemeente waar je je veilig voelt en waar ruimte is voor zelfontplooiing. We noemen dat ook wel 'brede welvaart'.

2. Platteland

Het platteland is volop in ontwikkeling. We zien een slag om de ruimte en grote opgaven in onder andere de agrarische sector, energietransitie, woningbouw, recreatie en natuur. We hebben ambities op het gebied van digitale en fysieke bereikbaarheid. Functies die allemaal een claim leggen op ons gewaardeerde buitengebied. Deze bestuursperiode benutten we onder andere om een gedragen visie op het platteland te ontwikkelen.

3. (Inwoner)betrokkenheid

We vinden het belangrijk dat onze inwoners betrokken zijn en vertrouwen hebben in elkaar en de politiek. Wij vinden het belangrijk dat ons beleid van onderop, samen met de inwoners van Dalfsen tot stand komt. Wij betrekken inwoners daarom bij het opstellen en uitvoeren van beleid en projecten en nodigen uit om zelf met initiatieven te komen. Daar hoort bij dat wij als bestuur en organisatie evengoed betrokken zijn op de samenleving. We zetten ons in om op een open en transparante manier een nabije overheid te zijn en te ondersteunen waar dit mogelijk is.

Nieuwe opgaven

Om richting te geven aan nieuwe opgaven formuleren we voor de meer complexe opgaven bestuursopdrachten. Voorbeelden hiervan zijn: Integrale visie arbeidsmigranten, de doorontwikkeling van de vluchtelingenopvang en het onderzoek naar een lokaal energiebedrijf.

Leeswijzer

Aan de hand van de indeling van het coalitiedocument wordt per thema benoemd wat we willen bereiken en wat we hiervoor gaan doen. Dit gaat deels om nieuw beleid en projecten, maar het kan ook om voortzetting van bestaand beleid zijn. Waar het nieuw beleid betreft worden de financiële consequenties betrokken bij de Perspectiefnota 2024-2027. De opsomming van beleid en projecten is

niet uitputtend. Alleen de activiteiten van enige omvang zijn benoemd. Ook reguliere taken en uitvoering van bestaand beleid maken geen onderdeel uit van het CUP.
Een totaaloverzicht van alle projecten en ontwikkelingen uit het CUP is opgenomen in hoofdstuk 5.

1. Samen wonen, samen werken, samen leven

1.1 Wonen

Tekst coalitiedocument:

Er is een sterke vraag naar woningen, ook in onze gemeente. We vinden dat iedereen een plek moet hebben om te kunnen wonen. We willen daarom meer en sneller gaan bouwen. Hierbij richten we ons met name op starters en senioren, waarbij de focus ligt op de eigen inwoners. De veranderende vraag naar woningen en woonvormen hebben we in beeld door bij herhaling de behoefte van onze inwoners te peilen. Deze behoefte vertalen we in de daadwerkelijke plannen en welke type woningen gebouwd gaan worden. Hiermee proberen we de mogelijkheden tot doorstroming te bevorderen. We merken dat ook in Dalfsen de woningprijzen snel zijn gestegen. We zien dat het daardoor voor starters en jonge gezinnen moeilijk is een betaalbare woning te vinden. We zoeken daarom naar andere manieren die de prijs van wonen kunnen beïnvloeden. Zo willen we kijken naar de kavelprijzen en gaan we maatregelen nemen om starters en minder-kapitaalkrachtige inwoners tegemoet te komen. Een mogelijkheid zou kunnen zijn het verpachten van gronden, met een tarief afhankelijk van het inkomen of eventueel het verhogen van de starterslening. De ruimtelijke inpassing van nieuwbouw vinden we belangrijk, zo loopt de uitbreiding van onze woonwijken vloeiend over in het landschap. Naast het bouwen van woningen aan de randen van onze dorpen, zetten we ook in op het bouwen van woningen binnen het dorp. Hoger bouwen dan dat we nu gewend zijn sluiten we niet uit, wel zullen we goed kijken naar de inpasbaarheid in de omgeving. We vergroten de mogelijkheden om te wonen in het buitengebied, vooral ook waar dat zorgt voor een kwaliteitsverbetering. In deze raadsperiode is er duidelijkheid of en onder welke condities recreatiewoningen een permanente woonbestemming kunnen krijgen.

Wat willen wij bereiken?

We willen in deze coalitieperiode dat in alle woonkernen van onze gemeente een uitbreiding van de woningvoorraad gerealiseerd wordt. We zetten daarbij niet alleen in op de kwantiteit, maar ook op de kwaliteit. We volgen in 2023 het beleid uit onze woonvisie, maar starten na de zomer 2023 met de ontwikkeling van nieuw, of op onderdelen herzien woonbeleid. De betaalbaarheid van de woningbouw zal daarin nadrukkelijk aandacht krijgen. Op basis van de huidige woonvisie zijn we in alle kernen van onze gemeente gestart met de planologische procedures. Ons doel is om in de loop van 2024 nieuwe woonkavels in de kernen Hoonhorst, Lemelerveld en Dalfsen te kunnen uitgeven. In 2023 bieden wij kavels aan in de kernen Oudleusen en Nieuwleusen.

Begin 2023 hebben wij de woonbehoefte opnieuw in beeld gebracht. De uitkomsten betrekken we bij de opstelling van het nieuwe woonbeleid. In 2024 brengen we de behoefte opnieuw in beeld.

Naast de uitbreidingsplannen willen we ook zoveel mogelijk kansen benutten om via inbreiding nieuwe woningen aan de voorraad toe te voegen. Zo brengen wij via het lopende proces van het Centrumplan Dalfsen en de op te stellen stedenbouwkundige visie van de Backxlaan in Nieuwleusen in beeld onder welke stedenbouwkundige randvoorwaarden en de daar bijbehorende beeldkwaliteit, transformaties kunnen plaatsvinden. Hierbij denken wij aan het transformeren van winkelruimte naar woonruimte of aan de mogelijkheid om op plekken hoogbouw toe te staan.

De mogelijkheden om ook op erven in het buitengebied meer woonruimte toe te staan hebben wij in ontwikkeling. In 2022 zijn de regels voor inwoning en het splitsen van panden herzien en daarnaast

ontwikkelen we beleid voor het kunnen bouwen van kleine woningen in het buitengebied door ons beleid 'Sloop voor kansen' aan te passen.

Voor wat betreft het wonen op recreatieparken blijven wij een terughoudend beleid voeren, maar voor parken die hun recreatieve karakter voor het merendeel hebben verloren willen wij onderzoeken of permanent wonen toegestaan kan worden.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Vaststellen bestemmingsplannen en kaveluitgifte woningbouwlocaties Dalfsen, Nieuwleusen, Lemelerveld, Oudleusen en Hoonhorst (2023 e.v.)
- Vaststelling Stedenbouwkundige visie Oosterbouwlanden Nieuwleusen (2023/2024)
- Onderzoek naar (2023) en realisatie van (2024) minimaal twee locaties voor tijdelijke/flexibele woningbouw o.a. tbv de doelgroepen vluchtelingen, statushouders en spoedzoekers.
- Vaststelling Herziening gemeentelijke Woonvisie (2024)
- Onderzoek naar de betaalbaarheid van woningbouw(2023)
- Opstellen van stedenbouwkundige randvoorwaarden voor het Centrumgebied van Dalfsen (2023)
- Opstellen (2023) en vaststellen (Q1 2024) van een visie voor de Burgemeester Backxlaan in Nieuwleusen, waaronder een breder verkeerskundig toekomstperspectief voor Nieuwleusen.
- Onderzoek onder welke condities permanent bewoning toegestaan kan worden op parken die recreatiefunctie grotendeels verloren hebben (2024)
- Bestuursopdracht en formulering Integrale visie op arbeidsmigranten (2023 e.v.)
- Bestuursopdracht Programma vluchtelingenopvang. (van crisis naar reguliere taak) (2023)

1.2Werken

Tekst coalitiedocument:

Het hebben van werk (betaald of onbetaald) draagt bij aan het welzijn van onze inwoners. Er moet ruimte zijn en blijven voor ondernemers om te kunnen ondernemen. Daarbij is een goede landschappelijke inpassing een randvoorwaarde. De kansen voor eigen, lokale bedrijven krijgen daarbij speciaal onze aandacht. Het midden- en kleinbedrijf is dé banenmotor van de gemeente. Deze bedrijven hebben daarnaast een belangrijke rol in de gemeenschap: zij zorgen voor werkgelegenheid en ondersteunen ook verenigingen, activiteiten en voorzieningen. We vinden het belangrijk dat er een goed aanbod aan fysieke winkels is en blijft. Deze zijn belangrijk voor de leefbaarheid en vitaliteit in de kernen. Toegankelijkheid en bereikbaarheid zijn van belang. We willen initiatieven tot vernieuwing en verbetering omarmen. Daar waar regels initiatieven beperken, kijken we eerst naar wat wél mogelijk is en leggen wij uit als iets echt niet kan. We vormen een visie op het platteland. We benaderen (agrarische) ondernemers actief om hun ambities kenbaar te maken. Ook voor passende particuliere initiatieven staan we open. Wij vinden het van belang dat voor lokale agrarische ondernemers langjarig perspectief geboden wordt in relatie tot natuurbeheer en onderhoud van het buitengebied.

Wat willen wij bereiken?

Wij zien veel opgaven op ons afkomen die zich afspelen in het buitengebied van onze gemeente. Wij willen ons daarom een goed beeld vormen van alle ontwikkelingen in het landelijk gebied. Wij starten in 2023 met een nulmeting en gaan vervolgens een plattelandsvisie opstellen, samen met bewoners, gebruikers en stakeholders zoals de provincie en het waterschap. Zowel bij de nulmeting als in de op te stellen Plattelandsvisie zal de agrarische sector bijzondere aandacht hebben.

Wij willen tegemoetkomen aan de vraag naar nieuwe bedrijfskavels en staan open voor initiatieven uit de samenleving waarbij bedrijven of winkels willen transformeren of verplaatsen. Wij onderzoeken tweejaarlijks de behoefte naar nieuwe bedrijfskavels en stemmen onze uitbreidingsplannen daarop af. In Lemelerveld is het bedrijventerrein 't Febriek Zuid inmiddels uitgegeven en we willen in deze periode in Lemelerveld nieuwe bedrijfskavels kunnen aanbieden. Dit geldt ook voor de kernen Nieuwleusen en Dalfsen. In deze coalitieperiode zal duidelijk moeten worden of het realiseren van een nieuw bedrijventerrein voor beide kernen haalbaar is.

We zien relatief veel werknemers zonder startkwalificatie, bijvoorbeeld schoolverlaters of statushouders. Voor de langere termijn vinden we dit onwenselijk. We investeren in arbeidskansen voor deze doelgroep zodat zij een duurzame loopbaanperspectief krijgen.

In de kern Dalfsen geven wij uitvoering aan het Centrumplan. Samen met de winkeliers en bewoners willen wij het centrumgebied op plekken herinrichten, de kwaliteit verbeteren en mogelijkheden bieden voor verplaatsing of transformatie van panden. Een goede detailhandelsstructuur hebben wij hoog in het vaandel. Daarom gaan we onderzoek doen naar het gewenste winkelbestand in de vorm van een detailhandelsstructuurvisie. Daarnaast willen we nieuw economisch beleid vaststellen zodat we beter in staat zijn mee te bewegen met economische ontwikkelingen.

De verwachting is dat in 2024 de nieuwe Omgevingswet van kracht wordt. Een van de doelstellingen is dat procedures sneller en eenvoudiger worden. De ruimte die de Omgevingswet ons biedt willen wij gebruiken om eenvoudiger in te kunnen spelen op nieuwe initiatieven uit de samenleving.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Uitvoeren van een nulmeting tbv de opstelling van een Plattelandsvisie (2023)
- Vaststellen van een Plattelandsvisie (2024)
- Participatie en uitvoering aan het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG) (2023 e.v.)
- Vaststellen van een Economische beleidsnota met een uitvoeringsagenda (2023)
- Vaststellen van een Detailhandelsstructuurvisie (2023)
- Vaststellen van het bestemmingsplan 't Febriek Zuid in Lemelerveld (2023)
- Uitgifte nieuwe bedrijfskavels 't Febriek Zuid (2024 e.v.)
- Uitvoeren van een verkenning naar een nieuw bedrijventerrein (2023-2024)
- Verkoop van woon-werk kavels Oosterdalfsen Zuid (2023)
- Onderzoek naar de behoefte van nieuwe bedrijventerreinen (2023)
- Realiseren van de Klimaatwinkelstraat in Dalfsen (uitvoering Regiodeal) (2023-2024)
- Een herinrichting van het gebied De Oostpoort in Dalfsen (2025-2026)
- Uitvoering geven aan de Centrumplan Dalfsen (2023 e.v.)
- Implementatie van de Omgevingswet, waaronder het adviesrecht van de raad (2023)
- Investeren in arbeids- en opleidingskansen van inwoners zonder startkwalificatie in samenwerking met werkgevers in de regio (2024)

1.3 Leven

Tekst coalitiedocument:

De leefbaarheid van onze kernen staat voorop. Een ieder verdient een thuis in een veilige en groene omgeving. We willen inzetten op het op peil houden van onze voorzieningen, passend bij de wensen van de inwoners. Om de leefbaarheid op het platteland te bevorderen willen we nieuwe invullingen van gebouwen faciliteren en combinaties van functies mogelijk maken. We zijn trots op het platteland en onze openbare ruimte. We onderhouden onze openbare ruimte op een niveau dat er in de toekomst geen grote achterstanden ontstaan. En dat het veilig blijft. Het groene karakter maakt dat het in de gemeente Dalfsen prettig leven is. We vinden rust, ruimte en gezondheid belangrijk. Daarom blijven we ons inzetten om overlast van de aanvliegroutes naar Lelystad Airport te voorkomen. De natuurlijke, groene omgeving van het Vechtdal geeft veel mogelijkheden voor recreatie en ontspanning, zowel voor inwoners als voor bezoekers. We willen de recreatieve en culturele voorzieningen op peil houden. Dit betekent bijvoorbeeld dat wij het theater in Dalfsen en het Palthehof in Nieuwleusen willen behouden. Onze inwoners zijn trots op de eigenheid van hun dorp. We investeren in projecten die onze geschiedenis en deze eigenheid en cultuur verbinden. Dit biedt ook kansen voor de promotie van onze gemeente. Door cultuuronderwijs ontwikkelen kinderen hun creatieve talenten en leren zij de waarde van kunst en erfgoed te begrijpen. Ook op en nabij de Vecht zijn recreatieve mogelijkheden. We gaan een uitbreiding van de haven onderzoeken en kijken naar mogelijkheden voor meer zandstrandjes in de buurt van het dorp Dalfsen en de uitbreiding van mogelijkheden langs het Overijssels kanaal. Hierbij streven wij naar een goede balans tussen reuring en rust, wat leidt tot minder concentratie en een beter geaccepteerde spreiding van (water)recreatie. We willen fiets- en wandelrecreatie stimuleren door het versterken en verbeteren van fietsroutes en paden. Veilige en aantrekkelijke fietsroutes tussen de kernen in de gemeente en met de omliggende plaatsen, zijn belangrijk. Zowel voor toerist als inwoner. Binnen de kernen vinden we het van belang dat het gebruik van de fiets wordt gestimuleerd. Onze kernen zijn naar buiten toe goed met de auto ontsloten. We vinden het belangrijk dat het openbaar vervoer een reëel alternatief is. En vaak ook de eerste keuze. Dit betekent een betrouwbare dienstregeling, passend bij de vraag, maar zeker ook een stimulering van de vraag door het bieden van een betrouwbaar vervoer. Door verschillende vormen van vervoer beter op elkaar aan te sluiten, komen we sneller aan op onze bestemming. Goede overstapvoorzieningen (OV-hubs) zijn daarom noodzakelijk.

Wat willen wij bereiken?

Wij willen inzicht in de haalbaarheid van een uitbreiding van de haven in Dalfsen. Hiervoor gaan wij in 2023 starten met een verkenning. Deze zal begin 2024 worden vastgesteld. Indien een uitbreiding haalbaar is dan willen wij achtereenvolgens starten met de nodige planologische procedures en de aanbesteding om tot realisatie over te gaan.

Wij willen meerdere OV-hubs in onze gemeente realiseren en zijn inmiddels gestart met een onderzoek voor een OV-hub bij het station in Dalfsen. Zo willen we kijken of in of nabij elke kern een OV-hub realiseerbaar is. Daarbij kijken wij ook nadrukkelijk buiten onze gemeente en zoeken de samenwerking met onze partners.

Het fietsverkeer krijgt van ons meer aandacht. Bij planvorming hanteren wij het zogenaamde STOP-principe. Dit principe wordt gebruikt bij de implementatie van mobiliteitsbeleid waarbij de prioriteit eerst

naar Stappen, dan Trappen, vervolgens Openbaar Vervoer en dan pas naar de Personenwagens gaat.

Na het vaststellen van het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) staan de komende jaren in het teken van verdere uitwerking en realisatie van IBOR.

We stellen beleid op waarin is opgenomen hoe wij evenementen in onze gemeente willen stimuleren en reguleren.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Het verkennen van de haalbaarheid naar het uitbreiden van de haven in Dalfsen (2023-2024)
- Realiseren van meerdere OV-hubs in de gemeente (2023-2026)
- Fietspad Lemelerveld-Raalte (2025)
- Fietspad Maneweg (2025)
- Opstellen IBOR 2.0 (2024-2025)
- Opstellen evenementenbeleid (2023)
- Uitwerking Sterrenzone (2025)

2. Duurzaamheid en milieu

Tekst coalitiedocument:

Tropische temperaturen komen vaker voor, er is sprake van langdurige perioden van droogte en steeds vaker zijn er extreme buien die leiden tot wateroverlast. We willen onze gemeente klimaatbestendig inrichten. Hiermee willen we de gevolgen van de klimaatverandering voor onze inwoners beperken. Als gemeente kunnen we dit echter niet alleen, eenieder draagt hier aan bij. Stenen moeten vaker plaats maken voor groen, zowel in de openbare ruimte, als in de eigen tuin, maar bijvoorbeeld ook op schoolpleinen. Ons regenwater wordt afgevoerd via onder andere de Vecht. Om Dalfsen en de rest van het stroomgebied van de Vecht ook in de toekomst te beschermen, worden de Vechtdijken versterkt. Daarnaast vinden momenteel onderzoeken plaats of er aanvullende maatregelen in het Vechtdal kunnen bijdragen aan de waterveiligheid.

De energietransitie is een brede opgave die in vele sectoren haar beslag krijgt: de industrie, het bedrijfsleven, mobiliteit, de arbeidsmarkt, landbouw, woningbouw, et cetera. Eén van de onderdelen van die energietransitie is de Regionale Energiestrategie (RES). De gemeenten in West-Overijssel hebben samen met de partners (provincie, netbeheerders en de maatschappelijke partijen) zo'n RES opgesteld. We zetten deze samenwerking voort. We willen de vraag naar energie beperken. Dit doen we door het inzetten op bewustwording en heel praktisch door het isoleren van woningen te stimuleren en ondersteunen. We zien een belangrijke rol weggelegd voor de energiecoaches. Energie die we niet gebruiken hoeft ook niet te worden opgewekt. De energie die we blijven gebruiken willen we duurzaam opwekken en lokale opwek willen we stimuleren. Dit kan onder andere door het bouwen van windmolens en het plaatsen van zonnepanelen, maar ook is er sprake van nieuwe technieken. Als deze praktisch uitvoerbaar zijn, staan wij hier open voor, wel blijft bij elke vorm van energieopwekking een goede ruimtelijke inpassing van belang. We willen dat de gemeenschap betrokken is bij de totstandkoming van grootschalige initiatieven en ook mee profiteert van de opbrengsten. Bij de opwek van zonne-energie leggen we focus op het leggen van zonnepanelen op bebouwde oppervlakken. Het aanleggen van zonnenvelden gaat vaak ten koste van landbouwgrond, dit willen we zo veel als kan beperken. Energie moet voor iedereen betaalbaar zijn en blijven. Wij vinden dat er een vangnet moet zijn voor diegenen die minder kapitaal krachtig zijn.

Ook in onze gemeente staat biodiversiteit onder druk. We vinden het belangrijk om biodiversiteit mee te nemen bij het realiseren van een duurzame en gezonde (leef) omgeving. We ontwikkelen het beleid breed en integraal. Daarmee maken we het beter passend onder de omgevingsvisie. Hierdoor spelen we tevens krachtig in op groen- en biodiversiteitsinitiatieven.

Samen met onze inwoners willen we blijven werken aan een mooie en schone leefomgeving. Het scheiden van afval is en blijft belangrijk, hierdoor gaan minder grondstoffen verloren. We streven naar minder afval per persoon. We sluiten daarom aan bij landelijke campagnes die afvalbeperking stimuleren. Afval dat te groot is voor de eigen of ondergrondse container, moet een inwoner dichtbij en makkelijk kwijt kunnen. Waar mogelijk in elke kern. We starten hiervoor een onderzoek.

Wat willen wij bereiken?

Wij geven uitvoering aan maatregelen om extreme weersinvloeden te lijf te gaan zoals overtollig hemelwater, hitte en droogte. Aangezien deze invloeden zich niets aantrekken van gemeentegrenzen, werken wij nauw samen met een aantal gemeenten en het waterschap (Samenwerking Rivus). Wij vinden het belangrijk dat Klimaat dichtbij onze inwoners staat. Want ook onze samenleving kan zelf goed bijdragen aan klimaat adaptieve maatregelen, zoals het realiseren van meer groen door

verharding op eigen terrein te verwijderen. Wij willen dit stimuleren door kennis beschikbaar te stellen en subsidieregelingen. Wij beschikken al over een subsidieregeling voor het afkoppelen van regenwater van het riool en onderzoeken in Rivus-verband naar een gezamenlijke regeling. Uit onze hittestresstesten blijkt dat Dalfsen er als 'groene gemeente' goed voor staat. Op enkele plekken zullen wij investeringen doen in de openbare ruimte om hittestress te verminderen.

Bij zware en langdurige regenval zal De Vecht buiten haar oevers treden. Ten zuiden van het gemeentehuis is een overloopgebied gerealiseerd. Dit is echter niet genoeg om het hoge water bij pieken goed te verwerken. Op andere plekken in onze gemeente zullen de dijken versterkt moeten worden. Voor deze dijkversterking is een project gestart genaamd Veilige Vecht. Wij nemen hier actief aan deel, zowel ambtelijk als bestuurlijk.

Op het gebied van energie stellen we beleid vast om invulling te geven aan de energietransitie. We kijken onder andere naar besparing en verduurzaming van maatschappelijk vastgoed en gemeentelijke eigendommen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Afronden verkenning voorkeursalternatief Veilige Vecht (2023)
- Opstellen van en uitvoeren van regelingen die klimaat adaptieve maatregelen stimuleren (2023 e.v.)
- Oplossen van knelpunten hittestresstesten (2023-2026)
- Opstellen van een gebiedsvisie Dalfserveld West voor de opwekking van grootschalige energieproductie (2023-2024)
- Bestuursopdracht en besluit over een gezamenlijk energiebedrijf (2023)
- Opstellen van wijkwarmteplannen (2023 e.v.)
- Van RES 2.0 naar RES 3.0 (2023 e.v.)
- Opstellen en uitvoeren van stimuleringsregelingen rond energiebesparing en opwekking (2023 e.v.)
- Onderzoek naar oplossingen voor netcongestie (2023 e.v.)
- Vaststellen van een laadpalenvisie (2023)
- Verduurzamen maatschappelijk vastgoed zoals Kulturhurzen en het zwembad (2023 e.v.)
- Verduurzamen gemeentelijke materiaal en materieel (2023 e.v.)
- Opstellen en uitvoeren beleidsplan 'Biodiversiteit voor elkaar in het groene landschap' (2023 e.v.)
- Geluidsonderzoek N348 Lemelerveld (2023-2024)

3. Welzijn en sociaal domein

Tekst coalitiedocument:

Dalfsen is een vitale gemeente. We gaan voor gelijke kansen voor iedereen. Alle inwoners doen, in al hun diversiteit, volwaardig mee in de samenleving. Ongeacht leeftijd, geaardheid, religie, cultuur of beperking. In Dalfsen zien we om naar elkaar. Onze ambitie is dat iedereen zelfstandig en naar eigen vermogen meedoet. We zijn ons ervan bewust dat corona een flinke impact heeft gehad en nog steeds heeft op onze inwoners. We willen dan ook blijven investeren in geestelijk en fysiek welzijn van onze inwoners en de jeugd in het bijzonder. We werken vanuit de gedachte van positieve gezondheid en zetten vol in op preventie en algemeen toegankelijke voorzieningen. Een goede kwaliteit en toegang van voorzieningen speelt een belangrijke rol in het voorkomen van ziekte en uitval uit de maatschappij. Ook digitale toegankelijkheid van voorzieningen is van belang. Inwoners worden ondersteund in digitale vaardigheden. De Kulturhusen versterken de vitaliteit en leefbaarheid van onze inwoners en gemeenschap. Ze zijn het kloppend hart van de kern en bieden plaats aan ontmoeting. Met partners als SAAM welzijn en de bibliotheek is dit van grote waarde voor het maatschappelijk, cultureel en sportief klimaat in onze gemeente. We willen daarom in alle kernen ook richting de toekomst een blijvend goed functionerend Kulturhusconcept. We zien dat het Kulturhusconcept kan bijdragen aan de opgave die er ligt op het gebied van preventie. En ook in het voorkomen van specialistische zorg en sociaal-maatschappelijke uitval. We willen de zorgvraag proberen te voorkomen door inwoners te stimuleren om elkaar te motiveren op het gebied van gezondheid. Het welzijnswerk en de kerk kan hier een goede rol in blijven vervullen. Daar waar zorg nodig is, is onze doelstelling dat passende zorg op de juiste plek wordt aangeboden. Sport en bewegen horen bij een actief en gezond leven. Het is een vliegwiel voor veiligere buurten, betere prestaties op school, betere gezondheid, maar ook voor respect en tolerantie. Het samen doen en beleven vinden we belangrijk in de huidige tijd. Dat vraagt aantrekkelijke en toegankelijke openbare ruimte en goede sportvoorzieningen. We kijken naar de capaciteit van onze voetbalvelden, vervanging van kunstgrasvelden en blijven werken aan optimalisatie en het aantrekkelijker maken van onze zwembaden. Verenigingen hebben een belangrijke rol in het voorkomen van verslavingen: gok-, alcohol- en drugsverslaving door goede voorlichting en het vroegtijdig signaleren samen met partners. Volop meedoen, betekent dat we laaggeletterdheid en armoede tegen gaan. Hulp is dichtbij en bereikbaar. Daarbij is het uitgangspunt één gezin, één regisseur. Wij willen onze kinderen en jongeren een gezonde leeromgeving bieden. Dit doen wij bijvoorbeeld door te werken aan het verminderen van de achterstanden, die door de coronacrisis zijn ontstaan. We blijven investeren in een doorgaande leerlijn. Binnen het Integraal huisvestingsplan (IHP) willen we een passend en toekomstbestendig scholenbestand in alle kernen realiseren.

Wat willen wij bereiken?

Het coalitiedocument geeft geen aanleiding om het huidige beleid (ingrijpend) te wijzigen. Wij zetten ons in voor de uitvoering en van vastgesteld gemeentelijk beleid of rijksbeleid. Zo wordt uitvoering gegeven aan de Jeugdwet, WMO en Participatiewet en stellen we eigen beleid bij op basis van actualiteit van wet- en regelgeving, omgevingsinvloeden en wensen vanuit de samenleving en de gemeenteraad. We blijven werken aan het verbeteren van de toegang voor inwoners in samenwerking met onze partners in het voorveld en de uitvoering van het preventiebeleid. We zorgen voor goede school, sport -en welzijnsaccommodaties en zetten ons in voor de vitaliteit en zelfredzaamheid van onze inwoners. We stellen beleid op voor Kulturhusen voor een duurzaam en werkbaar toekomstperspectief voor onze kulturhusen.

We zien dat steeds meer mensen moeite hebben de eindjes aan elkaar te knopen. Ook in onze gemeente is armoede een opgave. De hoge energieprijzen zijn hier debet aan, maar de problematiek is breder. We zien armoedebestrijding als een belangrijke opgave.

Ontwikkelingen in de samenleving, zoals de oorlog in Oekraïne, de vele mensen die een plek zoeken in onze samenleving en de energiecrisis en inflatie hebben impact op veel van onze inwoners. Dit vraagt om onze nadrukkelijke aandacht en om flexibiliteit en prioritering in de keuzes die we maken.

Met het beleidsplan spelen, bewegen, ontmoeten wordt integraal invulling gegeven aan de behoeften uit de omgevingswet en preventiebeleid: het realiseren van een omgeving waarin het prettig spelen bewegen en ontmoeten is in alle denkbare vormen. Het voortzetten en behouden van het zijn van een gezonde gemeente

Wat gaan we daarvoor doen?

- Uitvoering en actualisatie bestaand gemeentelijk -en rijksbeleid (gehele bestuursperiode)
- Opstellen Armoedebeleid, inclusief aanbevelingen van het rekenkameronderzoek (2023)
- Aanpak energiearmoede (2023 e.v.)
- Realisatie Integraal huisvestingsplan (IHP) voor alle kernen in onze gemeente (2024 e.v.)
- Opstellen Kadernota Kulturhuzen (2023)
- Tijdelijke huisvesting de Polhaar (2023)
- Uitbreiding Agnieten College (2024 e.v.)
- Vervanging kunstgrasvelden (voetbal, hockey (2023 e.v.)
- Voorbereiding vervanging kunstgrasveld korfbal (2026 e.v.)
- Verduurzaming zwembaden (2024)
- Vaststellen en uitvoering beleidsplan Spelen, Bewegen en Ontmoeten (2023 e.v)
- Opstellen Integrale visie begraafplaatsen (2023 e.v.)

4. Bestuur en samenwerking

Tekst coalitiedocument:

Complexere vraagstukken en regionale opgaven vragen om meer en bredere samenwerking. We pakken dit daarom graag in samenwerking met medeoverheden, buurgemeenten en bedrijven op. In deze samenwerking behouden we wel graag regie. Thematisch kijken we naar passende samenwerkingspartners. Dat wordt ook ingegeven door onze ligging tussen stad en land, in het Vechtdal en op het snijvlak met Salland. Wij continueren de samenwerking van Regio Zwolle. Vanuit een gelijkwaardig partnerschap bundelen we de krachten, waarmee we samen meer bereiken voor ondernemers en inwoners in onze gemeente en daarmee onze regio. Dit door onder andere een gerichte lobby naar Den Haag en Brussel. Op bestuurlijke vernieuwing is Goed Goan richtinggevend. Als coalitie zoeken we andere partijen op in de Raad. Om mogelijkheden en ideeën te inventariseren en uit te wisselen. Om elkaar te stimuleren in verbetering en vernieuwing. En om de kwaliteit in besluitvorming beter te maken. Ook binnen de Raad is samenwerking dus van belang. We zoeken het contact naar buiten, naar onze inwoners. En we zien graag dat inwoners contact met ons zoeken. We zijn makkelijk benaderbaar. Daarom krijgt elke wethouder een gebied/kern mee als verantwoordelijkheid. Nieuwe initiatieven worden omarmd en getoetst op inpasbaarheid. Bestuurlijke vernieuwing bezien we in z'n geheel: voor de Raad, als het College en in de ambtelijke organisatie. Vanuit verschillende rollen en verantwoordelijkheden loopt deze vernieuwing parallel. Afstemming en uitwisseling tussen de drie onderdelen zorgen er ervoor dat er duidelijk beweging komt.

Wat willen wij bereiken?

We staan in nauw contact staan met de samenleving en zetten in op korte lijnen met inwoners en bedrijven. Zo geven we uitvoering aan de ingezette koers om verder te investeren in inwonerbetrokkenheid. Hiervoor stellen we een coach en adviseur aan. Gebiedsverbinders en gebiedswethouders leveren eveneens een positieve bijdrage aan dit doel. Verbinding vraagt ook om helder communiceren. Daarom willen wij in deze bestuursperiode communiceren op B1 niveau. Dat is een taalniveau dat voor iedereen te begrijpen is.

We beseffen dat veel vraagstukken en opgaven verder reiken dan onze gemeentegrenzen. Daarom investeren we in samenwerking in de regio. We zoeken samenwerking in de Regio Zwolle, het Vechtdal en andere netwerken die voor ons van meerwaarde zijn. We benutten deze bestuursperiode om de Planning en Controlcyclus tegen het licht te houden. De producten van de Planning en Controlcyclus moeten raad en college helpen beter te sturen en de administratieve druk waar mogelijk beperken.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Continueren samenwerking Regio Zwolle (2023 e.v.)
- Toetreding tot de P10, netwerk van plattelandsgemeenten (2023 e.v.)
- Uitvoering beleidsnota Inwonerbetrokkenheid 'Voor Elkaar' (2023 e.v.)
- We werken gebiedsgericht met gebiedsverbinders en gebiedswethouders (2023 e.v.)
- We communiceren met onze inwoners en bedrijven op B1 niveau (start 2023, gerealiseerd in 2025)
- We optimaliseren de Planning en Controlcyclus (2023 e.v.)

5. Totaaloverzicht plannen en ontwikkelingen

Onderwerp	Activiteit	Planning	Bestuurlijk opdrachtgever	Ambtelijk opdrachtgever
Wonen				
Woningbouw Dalfsen, Nieuwleusen, Lemelerveld, Oudleusen en Hoonhorst	Vaststellen bestemmingsplan en kaveluitgifte	2023 e.v.	Schuurman	Saathof
Locaties voor tijdelijke/flexibele woningbouw o.a. tbv de doelgroepen vluchtelingen, statushouders en spoedzoekers	Onderzoek	2023	Schuurman	Saathof
	Realisatie	2024		
Herziening gemeentelijke Woonvisie	Vaststellen visie	2024	Schuurman	Saathof
Betaalbaarheid woningen	Onderzoek	2023	Schuurman	Saathof
Stedenbouwkundige randvoorwaarden centrumgebied Dalfsen		2023	Schuurman	Saathof

Visie Burgemeester Backxlaan Nieuwleusen	Opstellen	2023	Schuurman	Saathof
	Vaststellen	2024		
Verkeerskundig toekomstperspectief voor Nieuwleusen	Opstellen	2023	Ramerman	Saathof
	Vaststellen	2024		
Onderzoek of en onder welke condities permanente woonbestemming recreatiewoningen kan worden toegestaan	Onderzoek	2024	Schuurman	Saathof
Integrale visie arbeidsmigranten	Bestuursopdracht	2023	Schuurman	Saathof
	Opstellen (visie)	2023 e.v.		
Programma Vluchtelingenopvang	Bestuursopdracht	2023	van Lente	van der Woude
	Uitvoering	2023 e.v.		

Werken				
Plattelandsvisie	Nulmeting	2023	Ramerman	Saathof
	Vaststellen (visie)	2024		
Economische beleidsnota	Vaststellen	2023	Ramerman	Saathof
Provinciaal programma landelijk gebied (PPLG)	Participatie/uitvoering	2023 e.v.	Ramerman	Saathof
Detailhandelstructuurvisie	Vaststellen	2023	Ramerman	Saathof
Nieuwe bedrijfskavels 't Febriek Zuid Lemelerveld	Vaststellen bestemmingsplan	2023	Schuurman	Saathof
	Kaveluitgifte	2024 e.v.		
Nieuwe bedrijventerreinen	Verkenning	2023/2024	Ramerman	Saathof
Woon-werk kavels Oosterdalfsen-Zuid	Kaveluitgifte	2023	Schuurman	Saathof
Klimaatwinkelstraat (RegioDeal)	Realisatie	2023/2024	Schuurman	Saathof
Oostpoort Dalfsen	Herinrichting	2025-2026	Schuurman	Saathof
Centrumplan Dalfsen	Uitvoering	2023 e.v.	Schuurman	Saathof
Omgevingswet incl adviesrecht raad	Implementatie	2023	Schuurman	Saathof

Investeren in arbeids- en opleidingskansen van inwoners zonder startkwalificatie	Uitvoering	2023 e.v.	Ramerman	Van de Pol
Leven				
Haalbaarheid naar het uitbreiden van de haven in Dalfsen	Verkenning	2023/2024	Ramerman	Saathof
OV-hubs in of nabij iedere kern	Realisatie	2023-2026	Ramerman	Saathof
Fietspad Lemelerveld-Raalte	Realisatie	2025	Ramerman	Saathof
Fietspad Maneweg	Realisatie	2025	Ramerman	Saathof
IBOR 2.0	Opstellen	2024-2025	Van Leeuwen	Ten Hoopen
Evenementenbeleid	Opstellen	2023	Uitslag	Zuidema
Sterrenzone	Uitwerking	2025	Ramerman	Saathof
Duurzaamheid en Milieu				
Voorkeursalternatief Veilige Vecht	Verkenning	2023	van Leeuwen	Saathof
Stimulering klimaatadaptieve maatregelen	Opstellen/uitvoeren regelingen	2023 e.v.	Van Leeuwen	Saathof

Hittestress	Oplossen knelpunten	2023-2026	Van Leeuwen	Saathof
Gebiedsvisie Dalfserveld West	Opstellen	2023/2024	Schuurman	Saathof
Lokaal energiebedrijf	Bestuursopdracht	2023	Schuurman	Saathof
	Besluit	2023		
(Energie)armoede	Aanpak Taskforce	2023	Uitslag	van de Pol
Wijkwarmteplannen	Opstellen	2023	Schuurman	Saathof
RES samenwerking	Van RES 2.0 naar 3.0	2023	Schuurman	Saathof
Stimulering energiebesparing en opwekking	Opstellen/uitvoeren regelingen	2023 e.v.	Schuurman	Saathof
Oplossingen netcongestie	Onderzoek	2023 e.v.	Schuurman	Saathof
Laadpalenvisie	Vaststellen	2023	Van Leeuwen	Saathof
Verduurzaming maatschappelijk vastgoed + gemeentelijke materiaal en materieel	Uitvoering	2023 e.v.	Van Leeuwen	Saathof
Beleidsplan 'Biodiversiteit voor elkaar in het groene landschap'	Opstellen	2023	van Leeuwen	ten Hoopen

Geluidsonderzoek N348 Lemelerveld (2023-2024)	Uitvoering	2023-2024	Ramerman	Saathof
Welzijn en Sociaal domein				
Gemeentelijk en Rijksbeleid	Uitvoering en actualisatie	2023-2026	Uitslag	van de Pol
Integraal Huisvestingsplan (IHP) alle kernen	Uitvoering	2024 e.v.	Uitslag	van de Pol
Armoedebeleid	Vaststellen	2023	Uitslag	van de Pol
(Energie)armoede	Aanpak Taskforce	2023	Uitslag	van de Pol
Kadernota Kulturhuzen	Vaststellen	2023	Uitslag	van de Pol
Tijdelijke huisvesting de Polhaar	Uitvoering	2023	Uitslag	van de Pol
Uitbreiding Agnieten College	Uitvoering	2024 e.v.	Uitslag	van de Pol
Vervanging kunstgrasvelden voetbal, hockey	Uitvoering	2023 e.v.	Uitslag	van de Pol
Vervanging kunstgras korfbalveld	voorbereiding	2026 e.e.	Uitslag	van der Pol

Verduurzaming zwembad	Uitvoering maatregelen	2024	Uitslag	van de Pol
Beleidsplan Spelen, Bewegen en Ontmoeten	Vaststellen	2023	van Leeuwen	ten Hoopen
Integrale visie begraafplaatsen	Vaststellen	2023	Van Leeuwen	Saathof
Bestuur en samenwerking				
Regio Zwolle	Continueren samenwerking	2023 e.v.	van Lente, Schuurman	van der Woude
P10	Toetreden samenwerking	2023 e.v.	van Lente, Ramerman	van der Woude
Beleidsnota Inwonerbetrokkenheid 'Voor Elkaar'	Uitvoering + aanstelling coach/adviseur participatie	2023 e.v.	Schuurman	Van der Woude
Gebiedsgericht werken	Gebiedsverbinders/gebiedswethouders	2023 e.v.	Schuurman, Uitslag, Ramerman, van Leeuwen	van de Pol
Communicatie op B1 niveau	Start traject	2023	van Lente	Lagendijk
	Realisatie	2025		
Optimalisatie P&C cyclus	Realisatie	2023 e.v.	van Leeuwen	Lagendijk